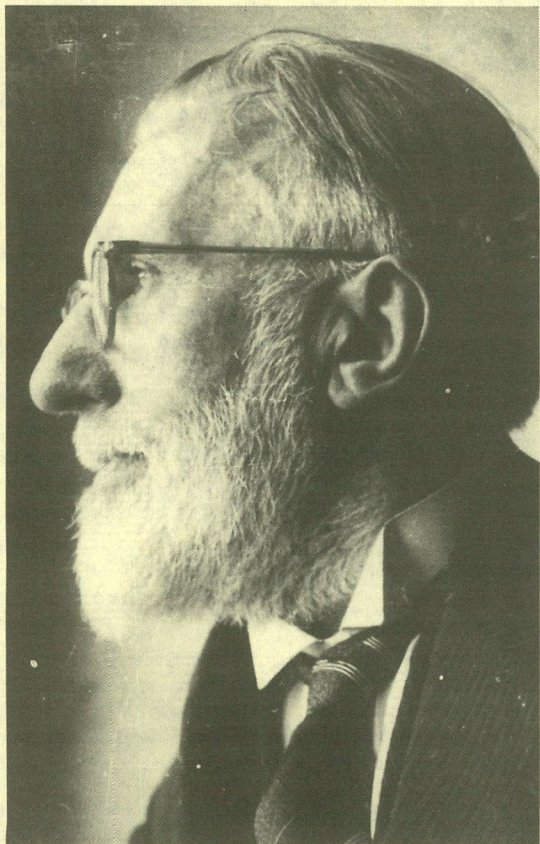


HINDERDAEL, Jef (eigenlijk August J.) H. (Gent 11 maart 1877 – Soest 2 februari 1948). Broer van **Cesar Hinderdael**.

Was een zoon van een christen-anarchistisch postmeester van Temse. Hinderdael genoot middelbaar onderwijs aan het Antwerpse atheneum. Via **Jozef Haller von Ziegesar** werkte hij reeds vroeg mee aan *Germania*, waarvoor hij gedichten, vertalingen (Körner) en kritische bijdragen schreef. Vanaf 1909 werkte hij als drukker in Temse. Hij gaf er *De Belgische Brievenbesteller* (1909-1912) en *De Baanbreker* (1910-1911) voor “post-, telegraaf- en spoorbeambten” uit, alsook een door de ideeën van Felix Ortt, L. van Mierop en **Gerardus Bolland** beïnvloed algemeen tijdschrift: *De Tijdgeest*. In al deze bladen stond hij een radicaal-Vlaams standpunt voor.



Drukker-uitgever Jef Hinderdael tijdens zijn internering in het kamp van Wezep (juni 1947). Hinderdael had zich reeds in 1938 tot het Duitse nationaal-socialisme bekeerd. Hij schreef tijdens zijn gevangenschap een 800 gedichten. (D. MEURS)

In augustus 1914 vluchtte Hinderdael met zijn gezin naar Soest. De oorlogsgebeurtenissen in Temse beschreef hij tussen mei 1915 en september 1916 in de pas in 1937 uitgegeven autobiografische roman *Een spel van grote kinderen*, die in 1938 in het Duits werd vertaald (*Spiel der grossen Kinder. Roman vom Kriegausbruch in Flandern*). In juni 1915 werd hij door de **Jong-Vlamingen** benaderd om mee te werken aan *De Vlaamsche Post*. Na de mislukking van dit blad keerde hij in 1916 naar Soest terug. Hij raakte in die tijd bevriend met de uitgeweken Jong-Vlaming Marcel van de Velde. In september 1917 was hij weer in België, ditmaal als ambtenaar bij het ministerie van kunsten en wetenschappen en vanaf november bij de dienst Propagandaschriften van het **Centraal Vlaamsch Propagandabureau**. Hij sloot er vriendschap met de Duitse bezettingsambtenaar Robert P. Oszwald.

In november 1918 week Hinderdael uit naar Soest; hij werd in België bij verstek tot twintig jaar dwangarbeid veroordeeld. Hij bleef in contact met Vlaanderen en drukte tussen 1920 en 1922 een reeks Vlaams-nationalistische tijdschriften en brochures. Hij liet zich tot Nederlander naturaliseren. In de ja-

ren 1930 was Hinderdael enige tijd lid van de **Nationaal-Socialistische Beweging**. Tijdens een verblijf in Noord-Duitsland (1937-1938) bekeerde hij zich volledig tot het Duitse nationaal-socialisme. Hij schreef over die 'bekering' in zijn *Brieven van de Lüneburger Heide*, verschenen in *De Hollandsche Post*. Dit blad werd bij hem gedrukt en vanaf 1936 oefende hij er eveneens het hoofdredacteurschap van uit. Sprekend voor zijn politieke opvattingen is de steeds wisselende ondertitel: "Voor vrije Religie, Nationale Staatskunde, Kultuur en Economie – Voor Volksche Wedergeboorte, Dietsch Bewustzijn en Nederduitsche Stamverbondenheid – Voor de Opbouw van Europa" (tijdens de Tweede Wereldoorlog).

In september 1944 vluchtte Hinderdael naar de Lüneburger Heide (Hof Thansen). In mei 1945 werd hij gearresteerd en geïnterneerd; in november 1947 werd hij veroordeeld tot twee jaar en zes maanden. Tijdens zijn gevangenschap schreef Hinderdael een 800-tal ongepubliceerde gedichten. Hij keerde ook terug naar de rooms-katholieke kerk.

WERKEN: *Staat en Volk. Een natuurfilosofische verklaring en bevestiging van het Vlaamsche Aktivisme*, 1917; – *Een spel van groote kinderen*, 1938; – *Brieven van de Lüneburger Heide*, 1938 (Duitse vertaling: *Ich fand zu Deutschland*, met inleiding van R. Oswald, 1941); – *Schaduwten Gods* (gedichten), 1940; – *Gensters* (pundichten), 1944.

LITERATUUR: M. van de Velde, *Herinneringen aan J. Hinderdael*, z.j.; – M. Hinderdael, 'Jef Hinderdael, een Vlaams idealist', in *WT*, jg. 38, nr. 3 (1979), kol. 159-182; – id., 'Jef Hinderdael als schrijver', in *WT*, jg. 39, nr. 1 (1980), kol. 3-38; – id., 'Hinderdael, A.J.H.', in *NBW*, XII, 1987; – D. Coppieters, 'Jef Hinderdael en Spel van Groote Kinderen', in *Jaarboek Gemeentemuseum Temse* (1987), p. 120-160; – D. Meurs, 'Jef Hinderdael en zijn gezin 1938-1948', in *Jaarboek Gemeentemuseum Temse* (1993), p. 231-280.

GILBERT A.R. DE SMET*